Čtvrtek 20. května 2021

P9_TA(2021)0260

Nové způsoby legální migrace pracovních sil

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 20. května 2021 o nových způsobech legální migrace pracovních sil (2020/2010(INI))

(2022/C 15/21)

Evropský parlament,

— s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, zejména na čl. 3 odst. 2 této smlouvy, a na Smlouvu o fungování Evropské unie (SFEU), zejména na článek 79 této smlouvy,

— s ohledem na Evropskou úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod, zejména na článek 2 protokolu č. 4,

— s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie, zejména na její článek 45,

— s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948, a zejména na její článek 13,

— s ohledem na evropský pilíř sociálních práv, a zejména na zásady 5, 6, 10, 12 a 16 tohoto pilíře,

— s ohledem na mezinárodní pracovní normy pro migraci pracovních sil přijaté na Mezinárodní konferenci práce organizované Mezinárodní organizací práce a na Mezinárodní úmluvu o ochraně práv všech migrujících pracovníků a členů jejich rodin, která byla přijata Valným shromážděním OSN dne 18. prosince 1990,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 13. května 2015 nazvané „Evropský program pro migraci“ (COM(2015)0240),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 6. dubna 2016 nazvané „Směrem k reformě společného evropského azylového systému a posilování legálních cest do Evropy“ (COM(2016)0197) a na sdělení Komise ze dne 12. září 2018 nazvané „Posilování legálních cest do Evropy: nezbytná součást vyvážené a komplexní migrační politiky“ (COM(2018)0635),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 23. září 2020 o novém paktu o migraci a azylu (COM(2020)0609),

— s ohledem na akční plán a politické prohlášení, které byly přijaty na summitu EU a Afriky věnovaném migraci, jenž se konal ve Vallettě ve dnech 11. a 12. listopadu 2015, zejména s ohledem na příslušné části týkající se legální migrace a mobility,

— s ohledem na globální pakt o bezpečné, řízené a legální migraci ze dne 10. prosince 2018,

— s ohledem na nouzový svěřenský fond EU pro Afriku,

— s ohledem na své usnesení ze dne 12. dubna 2016 o situaci ve Středomoří a nutnosti uceleného přístupu EU k migraci ([1]),

— s ohledem na svůj pracovní dokument ze dne 15. ledna 2016 o rozvíjení možností pro přiměřenou legální ekonomickou migraci ([2]),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 24. listopadu 2020 nazvané „Akční plán pro integraci a začleňování na období 2021–2027“ (COM(2020)0758),

— s ohledem na své usnesení ze dne 19. června 2020 o evropské ochraně přeshraničních a sezónních pracovníků v souvislosti s krizí způsobenou onemocněním COVID-19 ([3]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1149 ze dne 20. června 2019, kterým se zřizuje Evropský orgán pro pracovní záležitosti ([4]),

([1]) Úř. věst. C 58, 15.2.2018, s. 9.
([2]) PE573.223v01-00.
([3]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0176.
([4]) Úř. věst. L 186, 11.7.2019, s. 21.

— s ohledem na studii provedenou tematickou sekcí Občanská práva a ústavní záležitosti generálního ředitelství pro vnitřní politiky Unie ze září 2015 nazvanou „Zkoumání nových cest k přijímání právních předpisů v oblasti migrace pracovních sil do Evropské unie“, na studii téže tematické sekce z října 2015 nazvanou „Spolupráce EU s třetími zeměmi v oblasti migrace“ a na studii EPRS z března 2019 nazvanou „Náklady vyplývající z neexistence společného evropského postupu v oblasti legální migrace“,

— s ohledem na dokument Komise nazvaný „Kontrola účelnosti právních předpisů EU v oblasti legální migrace“ ze dne 29. března 2019 (dále jen „kontrola účelnosti“),

— s ohledem na studii Společného výzkumného střediska Komise ze dne 23. dubna 2020 nazvanou „Klíčová povolání přistěhovalců: jejich přínos pro evropskou reakci na koronavirovou krizi“ a na jeho technickou zprávu ze dne 19. května 2020 nazvanou „Zranitelná pracovní síla: Migrující pracovníci v pandemii COVID-19“,

— s ohledem na studie vypracované Evropskou migrační sítí,

— s ohledem na studie vypracované Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj,

— s ohledem na činnost a zprávy zvláštního zpravodaje OSN pro lidská práva migrantů,

— s ohledem na činnost, zprávy a rezoluce Rady Evropy,

— s ohledem na činnost a zprávy Mezinárodní organizace pro migraci,

— s ohledem na acquis EU v oblasti legální migrace pracovních sil vypracované v letech 2004 až 2016, jež upravuje podmínky vstupu a pobytu pro pracovníky, kteří jsou státními příslušníky třetích zemí, a jejich práva a k němuž patří tyto dokumenty:

— směrnice Rady 2009/50/ES ze dne 25. května 2009 o podmínkách pro vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci ([5]) (směrnice o modré kartě),

— směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/98/EU ze dne 13. prosince 2011 o jednotném postupu vyřizování žádostí o jednotné povolení k pobytu a práci na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí a o společném souboru práv pracovníků ze třetích zemí oprávněně pobývajících v některém členském státě ([6]) (směrnice o jednotném povolení),

— směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/36/EU ze dne 26. února 2014 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem zaměstnání jako sezónní pracovníci ([7]) (směrnice o sezónních pracovnících),

— směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/66/EU ze dne 15. května 2014 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí na základě převedení v rámci společnosti ([8]) (směrnice o převedení v rámci společnosti),

— směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. května 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair ([9]),

([5]) Úř. věst. L 155, 18.6.2009, s. 17.
([6]) Úř. věst. L 343, 23.12.2011, s. 1.
([7]) Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 375.
([8]) Úř. věst. L 157, 27.5.2014, s. 1. Osoby převedené v rámci společnosti jsou převedeny z podniku usazeného mimo EU do subjektu patřícího do stejné skupiny podniků usazených v EU.
([9]) Úř. věst. L 132, 21.5.2016, s. 21.

Čtvrtek 20. května 2021

— s ohledem na návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, který předložila Komise dne 7. června 2016, o podmínkách pro vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysoce odborné dovednosti (COM(2016)0378) a na příslušná stanoviska přijatá Evropským parlamentem a Radou v roce 2017,

— s ohledem na směrnice, které upravují podmínky vstupu a pobytu pro další obecnější kategorie státních příslušníků třetích zemí a jejich práva, jako je směrnice o právu na sloučení rodiny ([10]) a směrnice o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty ([11]),

— s ohledem na směrnice, které upravují podmínky vstupu a pobytu pro určité kategorie státních příslušníků třetích zemí, kteří nevstupují do EU za účelem práce, ale je jim dovoleno pracovat, jako je směrnice, která přiznává osobám požívajícím mezinárodní ochrany právo na přístup k zaměstnání a samostatné výdělečné činnosti po uznání jejich postavení, nebo směrnice, která přiznává žadatelům o mezinárodní ochranu přístup na pracovní trh nejpozději devět měsíců po podání žádosti,

— s ohledem na článek 54 jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost a sociální věci,

— s ohledem na zprávu Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (A9-0143/2021),

A. vzhledem k tomu, že stávající legislativní rámec Unie pro legální migraci pracovních sil je roztříštěný a zahrnuje odvětvové směrnice, které stanoví podmínky vstupu a pobytu pro konkrétní kategorie státních příslušníků třetích zemí;

B. vzhledem k tomu, že slepenec pravidel založený na 27 vnitrostátních přístupech činí z Unie a jejích členských států neatraktivní cíl legální migrace;

C. vzhledem k tomu, že navzdory záměru uplatňovat komplexní přístup, jenž je uvedený v evropském programu pro migraci, legální migrace od roku 2015 téměř nefigurovala v rozvoji migrační politiky EU;

D. vzhledem k tomu, že nový pakt o migraci a azylu nezahrnuje žádné konkrétní návrhy týkající se legální migrace pracovních sil, přestože je tento druh migrace pro komplexní migrační a azylovou politiku nezbytný;

E. vzhledem k tomu, že stávající legislativní rámec se zaměřuje na zaměstnání buď v nadnárodních korporacích (směrnice o převedení v rámci společnosti), nebo v odvětvích na pracovních trzích Unie s vysoce kvalifikovanou nebo placenou pracovní silou (směrnice o modré kartě), přičemž pouze jedna směrnice se zaměřuje na méně placenou migraci (směrnice o sezónních pracovnících);

F. vzhledem k tomu, že v EU chybí pracovní síly s konkrétní úrovní dovedností a v konkrétních odvětvích a povoláních, včetně povolání s nízkou kvalifikací ([12]); vzhledem k tomu, že sdělení Komise z roku 2018 o posilování legálních cest do Evropy uznává nedostatek pracovních sil v oblastech, jako jsou „kvalifikovaní řemeslníci“ a „povolání, jež vyžadují méně formálních dovedností“;

G. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 zdůraznila naši velkou závislost na pracovnících v první linii a klíčovou úlohu migrujících pracovníků při poskytování služeb v první linii v EU, kde obyvatelstvo rychle stárne a kde v průměru 13 % klíčových pracovníků tvoří přistěhovalci ([13]); vzhledem k tomu, že onemocnění COVID-19 výrazně zasáhlo migranty, jejich rodiny, hostitelské komunity a domovské země a prohloubilo rovněž stávající zranitelnost migrujících pracovníků a jejich rodin v celé EU, neboť ztížilo jejich mobilitu, přístup na trh práce, právo na důstojné pracovní podmínky a přístup k sociální a zdravotní péči;

([10]) Směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny (Úř. věst. L 251, 3.10.2003, s. 12).
([11]) Směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty (Úř. věst. L 16, 23.1.2004, s. 44).
([12]) Studie tematické sekce C o zkoumání nových cest k přijímání právních předpisů v oblasti migrace pracovních sil do Evropské unie a o spolupráci EU s třetími zeměmi v oblasti migrace.
([13]) Fasani, F. a Mazza, J., *Immigrant Key Workers: Their Contribution to Europe's COVID-19 Response* („Klíčoví pracovníci z řad imigrantů: jejich příspěvek k reakci Evropy na onemocnění COVID-19“), Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2020.

H. vzhledem k tomu, že globální pakt o bezpečné, řízené a legální migraci posiluje spolupráci v oblasti migrace a uznává sdílenou odpovědnost všech států za řešení vzájemných potřeb a obav týkajících se migrace, jakož i zastřešující povinnost dodržovat, chránit a naplňovat lidská práva všech migrantů bez ohledu na jejich migrační status a současně podporovat bezpečnost a prosperitu všech komunit;

1. vychází ze zásady, že migrace je normální a lidé jsou neustále v pohybu; uznává příspěvek státních příslušníků třetích zemí k našim společnostem, ekonomikám a kulturám a zdůrazňuje, že je třeba migraci řídit řádným, bezpečným a zákonným způsobem; je přesvědčen, že EU by za účelem vytvoření nových způsobů legální migrace pracovních sil měla stanovit ambiciózní cíle, které obstojí i v budoucnu, a současně účinně využívat a zdokonalit stávající právní a politický rámec;

Současný legislativní rámec EU

2. konstatuje, že článek 79 SFEU stanoví, že legální migrace je řízena na úrovni Unie, a zavazuje členské státy, aby vypracovaly společnou přistěhovaleckou politiku, včetně společných pravidel, jimiž se řídí podmínky pro vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí, a definicí práv, jichž tyto osoby požívají, když oprávněně pobývají na území Unie, včetně podmínek pro svobodu pohybu a pobytu v jiných členských státech; uznává, že čl. 79 odst. 5 SFEU vyhrazuje členským státům právo stanovit objem vstupů státních příslušníků třetích zemí přicházejících na jejich území s cílem hledat tam práci;

3. upozorňuje na pozitivní účinky rámce EU pro legální migraci pracovních sil, které identifikovala Komise při své kontrole účelnosti; konstatuje, že existuje určitá míra harmonizace, pokud jde o podmínky, postupy a práva, a větší právní jistota pro státní příslušníky třetích zemí, zaměstnavatele a místní, regionální a vnitrostátní správní orgány; všímá si navíc přínosů této harmonizace pro hospodářskou soutěž na trzích práce v EU;

4. zdůrazňuje, že unijní přístup k legální migraci pracovních sil nevylučuje automaticky potřebu vnitrostátních legislativních rámců; připomíná však, že stávající unijní rámec upravující legální migraci do Unie je roztříštěný, zaměřuje se na specifické kategorie pracovníků, především na pracovníky zaměstnané v odvětvích s vysokými mzdami, nezachází s těmito kategoriemi pracovníků stejným způsobem, neboť jim mimo jiné poskytuje různé úrovně práv, a umožňuje existenci souběžných vnitrostátních legislativních rámců; zdůrazňuje, že stávající asymetrická nesourodá mozaika vnitrostátních a unijních právních předpisů sice zohledňuje rozdíly mezi trhy práce v jednotlivých státech, ale současně vede k tomu, že si jednotlivé vnitrostátní legislativní rámce a rámec Unie vzájemně konkurují, což v důsledku znamená byrokratické postupy pro potenciální pracovníky i zaměstnavatele;

5. je přesvědčen o tom, že takovýto přístup vyhovuje pouze krátkodobým potřebám a není v souladu s cílem Unie, jímž je existence komplexního přístupu k migrační politice; je toho názoru, že legální migrace pracovních sil, pokud je dobře navržena a řádně řízena, může být zdrojem prosperity, inovací a růstu jak pro vysílající, tak pro přijímající země;

6. zdůrazňuje, že Komise došla ve své kontrole účelnosti k podobnému závěru a uvedla, že je třeba řešit nesrovnalosti, mezery a nedostatky prostřednictvím široké škály opatření, včetně opatření legislativních; všímá si navíc příznivých účinků nových způsobů legální migrace pracovních sil na omezení nelegální migrace, která je pro státní příslušníky třetích zemí, kteří hledají zaměstnání v Unii, nebezpečná a může mít negativní dopady na pracovní trhy členských států;

7. je si vědom toho, že stávající rámec Unie upravující legální migraci byl částečně vypracován s cílem předcházet pracovnímu vykořisťování a chránit práva pracovníků ze třetích zemí; konstatuje však, že stávající směrnice měly na předcházení vykořisťování pracovní síly pouze omezený dopad a že migrující pracovníci i nadále čelí nerovnému zacházení a pracovnímu vykořisťování; vyzývá Unii, aby přijala koordinovaná opatření s cílem toto nerovné zacházení a vykořisťování řešit; domnívá se, že využívání povolení na dobu určitou v případech vykořisťování je osvědčeným postupem, který by měl být prosazován v celé Unii; zdůrazňuje, že jsou nutná opatření ke zlepšení dostupnosti a účinnosti monitorování pracovišť; zdůrazňuje, že za účelem ochrany všech migrujících pracovníků před vykořisťováním by v souladu se směrnicí o sankcích vůči zaměstnavatelům z roku 2009 ([14]) měly existovat účinné mechanismy pro podávání stížností, jež by měly zejména zaručovat účinný přístup ke spravedlnosti a nápravě, a tak zajišťovat rovné podmínky;

([14]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/52/ES ze dne 18. června 2009 o minimálních normách pro sankce a opatření vůči zaměstnavatelům neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (Úř. věst. L 168, 30.6.2009, s. 24).

Čtvrtek 20. května 2021

Přijetí zjednodušeného přístupu

8. poukazuje na to, že v důsledku stávajícího právního rámce a nejednotného provádění stávajících směrnic členskými státy existuje v souvislosti se státními příslušníky třetích zemí řada nesrovnalostí, pokud jde o rovné zacházení, podmínky vstupu a opětovného vstupu, pracovní povolení, status pobytu, mobilitu v rámci EU, sociální zabezpečení, uznávání kvalifikací a sloučení rodiny; konstatuje, že tyto nesrovnalosti mohou bránit integraci; zdůrazňuje navíc, že tyto nesrovnalosti rovněž způsobují obtíže podnikům, které státní příslušníky třetích zemí zaměstnávají ([15]), a místním orgánům, které poskytují integrační služby; požaduje, aby byly na vnitrostátní úrovni rozšiřovány relevantní informace pro podniky;

9. zdůrazňuje přidanou hodnotu existence komplexního unijního rámce pro legální migraci jakožto součásti uceleného přístupu k migraci, neboť poskytuje příležitosti prostřednictvím legálních a bezpečných cest pro migraci pracovních sil, zlepšuje přístup státních příslušníků třetích zemí na trh práce Unie, podporuje řízenější migraci, přitahuje pracovníky, studenty a podniky, které trh práce EU a vnitrostátní trhy práce potřebují, napomáhá oslabovat zločinný obchodní model převaděčů a obchodníků s lidmi, zajišťuje, aby se s pracovníky ze třetích zemí zacházelo v souladu se základními právy, zlepšuje přístup k důstojným pracovním podmínkám a podporuje integraci na rovném základě pro ženy a muže; je toho názoru, že tento ucelený přístup je ku prospěchu pracovníků ze třetích zemí a jejich rodin, hostitelských komunit i domovských zemí;

10. znovu opakuje, že prvními praktickými kroky, které je nutné podniknout, je lepší a důslednější provádění stávajícího legislativního rámce, lepší prosazování práv stanovených ve stávajících směrnicích a lepší šíření informací za účelem zvýšení povědomí o platných postupech;

11. doporučuje, aby byl legislativní rámec zjednodušen a harmonizován sladěním ustanovení stávajících směrnic o legální migraci týkajících se postupů podávání žádostí, důvodů přijetí a zamítnutí, procesních záruk, rovného zacházení, přístupu na trh práce, včetně práva na změnu zaměstnavatele, sloučení rodiny v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie a mobility v rámci EU;

12. vítá přezkum směrnice o jednotném povolení plánovaný Komisí; navrhuje rozšířit oblast působnosti a uplatňování směrnice tak, aby zahrnovala širší kategorii pracovníků; vítá dále, že Komise plánuje přezkoumat směrnici o dlouhodobě pobývajících rezidentech, což představuje příležitost k posílení mobility a zjednodušení a harmonizaci postupů; se zájmem očekává nadcházející zprávu Komise o provádění směrnice o sezónních pracovnících, která by měla podrobně posoudit ustanovení o statusu pobytu, rovném zacházení a maximální délce pobytu; vyzývá Komisi, aby v návaznosti na hodnocení výše uvedené směrnice zvážila její legislativní revizi; vyzývá Komisi, aby navrhla vhodné legislativní kroky, které povedou ke zdokonalení stávajících směrnic tím, že je sladí s nejpříznivějšími ustanoveními;

Zlepšení mobility v rámci EU

13. zdůrazňuje, že mobilita státních příslušníků třetích zemí v rámci EU je klíčovým prvkem politiky EU v oblasti legální migrace, neboť přináší zřetelnou přidanou hodnotu, které nelze dosáhnout na úrovni členských států; připomíná, že volný pohyb pracovníků pomáhá na pracovních trzích EU sladit poptávku s nabídkou a v dobách krize může rovněž přispět ke změnám na trhu práce a k celkovému hospodářskému růstu;

14. vyzývá členské státy, aby posílily koordinaci mezi vnitrostátními orgány v souvislosti se systémy mobility státních příslušníků třetích zemí v rámci EU; poukazuje na potřebu usnadnit shromažďování údajů, statistik a důkazů, posílit sídlení informací, koordinaci a spolupráci mezi vnitrostátními orgány s cílem zlepšit účinnost a účelnost *acquis* a v plné míře využít přidanou hodnotu EU;

([15]) Kontrola účelnosti poukázala na to, že nejvíce problémů s vnitřní soudržností existuje v těchto hlavních oblastech: postupy podávání žádostí, podmínky pro vstup na území a pobyt (včetně důvodů pro zamítnutí a stažení žádosti), podmínky pro rovné zacházení, mobilita v rámci EU a sloučení rodiny.

15. zdůrazňuje, že harmonizovanější a pružnější pravidla usnadňující mobilitu v rámci EU by byla pro státní příslušníky třetích zemí pobídkou, pro zaměstnavatele by představovala pozitivní opatření a členským státům by pomohla zaplnit mezery na trhu práce a oživit jejich hospodářský růst; dále zdůrazňuje, že posílená mobilita v rámci EU by státním příslušníkům třetích zemí, kteří na území EU již pobývají, umožnila zlepšit jejich vyhlídky na integraci;

16. konstatuje, že nedávno přijaté směrnice o studentech, výzkumných pracovnících a osobách převedených v rámci společnosti poskytují státním příslušníkům třetích zemí rozsáhlejší práva na mobilitu než dříve přijaté směrnice o legální migraci, např. původní směrnice o modré kartě a směrnice o dlouhodobě pobývajících rezidentech;

17. doporučuje, aby prvním krokem ke zjednodušení bylo posílení práv na mobilitu v rámci EU ve stávajících směrnicích o legální migraci; opakuje, že by Komise měla navrhnout vhodné legislativní kroky;

Vytvoření rezervoáru talentů

18. zdůrazňuje, že jsou zapotřebí nové nástroje, které pomohou propojit zaměstnavatele s potenciálními zaměstnanci, řešit nedostatek pracovních sil na trhu práce a usnadnit uznávání formálních kvalifikací a dovedností získaných ve třetích zemích na úrovni EU; zdůrazňuje, že zaměstnavatelům a státním příslušníkům třetích zemí je nutné poskytovat lepší informace o legální migraci do EU a posílit strukturovaný a smysluplný dialog o legální migraci s příslušnými třetími zeměmi;

19. doporučuje vytvoření platformy EU pro talentový potenciál a propojování, která by sloužila jako jednotné kontaktní místo pro pracovníky z třetích zemí, zaměstnavatele z EU a vnitrostátní správní orgány; bere na vědomí plán Komise analyzovat vytvoření takového rezervoáru talentů; doporučuje, aby se týkal všech odvětví zaměstnanosti a pracovníků s nízkou, střední a vysokou kvalifikací, zaměstnanců i osob samostatně výdělečně činných, včetně v malých a středních podnicích a začínajících podnicích; konstatuje, že zapojení veřejných služeb zaměstnanosti, i na místní úrovni, do uvedené platformy jak v EU, tak v zemích původu by mohlo pomoci zlepšit partnerství a budovat důvěru mezi členskými státy a třetími zeměmi, vytvořit prostředí pro investice a přiměřeněji reagovat na potřeby zaměstnanosti nebo na nedostatek pracovních sil na trhu práce; doporučuje usnadnit zapojení třetích zemí do tohoto rezervoáru talentů, například přes internet nebo prostřednictvím diplomatických zastoupení EU a členských států;

20. zdůrazňuje, že takový rezervoár talentů EU by mohl sloužit jako důležitý nový nástroj pro sladění a řízení nabídky dovedností s vnitrostátními trhy práce a že by EU mohla hrát důležitou úlohu při vytváření a monitorování tohoto nástroje a dohledu nad ním, a to i prostřednictvím financování a sdílení znalostí; doporučuje, aby byla tato platforma využívána k vyjasnění a lepší harmonizaci požadavků na vzdělávání a odbornou přípravu mezi zúčastněnými členskými státy a třetími zeměmi; domnívá se, že by harmonizovaný rámec na úrovni EU pro podávání žádostí, založený na uvedeném rezervoáru talentů, pomohl snížit byrokracii na úrovni členských států; je přesvědčen, že EU může hrát důležitou úlohu při předběžném prověřování kvalifikace, jazykové úrovně a dovedností uchazečů; zdůrazňuje význam cíleného šíření informací pro propagaci rezervoáru talentů a platformy pro propojování ve třetích zemích a v zúčastněných členských státech;

21. doporučuje, aby posuzování, vzájemné uznávání a certifikace diplomů, osvědčení a jiných odborných kvalifikací, včetně dovedností formálně i neformálně nabytých ve třetích zemích, bylo ve všech členských státech zjednodušeno, urychleno, zefektivněno a učiněno spravedlivějším; zastává názor, že by to posílilo mobilitu v rámci EU; zdůrazňuje, že evropský rámec kvalifikací poskytuje dobrý základ pro propojení systémů kvalifikací třetích zemí se společným referenčním rámcem EU;

22. trvá na tom, aby členské státy okamžitě zavedly mechanismy a ustanovení pro uznávání odborných zkušeností a neformálního i informálního učení v souladu s doporučením Rady z roku 2012 ([16]); zdůrazňuje, že je třeba, aby vnitrostátní orgány sdílely osvědčené postupy; trvá na tom, že do diskusí o vymezení dovedností, které by měly zahrnovat profesní přípravu na pracovišti, neformální kvalifikaci a pracovní zkušenosti je důležité zapojit příslušné organizace občanské společnosti, sociální partnery a sítě diaspor a samotné pracovníky ze třetích zemí, jakož i místní orgány a mezinárodní organizace (zejména Mezinárodní organizaci pro migraci (IOM), Mezinárodní organizaci práce (MOP) a Organizaci pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD));

([16]) Doporučení Rady ze dne 20. prosince 2012 o uznávání neformálního a informálního učení (Úř. věst. C 398, 22.12.2012, s. 1).

Čtvrtek 20. května 2021

Posilování vztahů se třetími zeměmi a rozšiřování legálních možností migrace

23. zdůrazňuje, že vzhledem ke stárnoucí populaci EU a snižujícímu se počtu pracovních sil mají systémy mobility pracovní síly potenciál oživit trhy práce EU a přispět k hospodářskému růstu;

24. podporuje globální a regionální spolupráci v oblasti migrace jako jeden ze způsobů, jak zvýšit dostupnost a flexibilitu možností legální migrace; je nadále přesvědčen, že rozšíření řádných možností legální migrace by pomohlo snížit nelegální migraci, oslabit obchodní model převaděčů, omezit obchodování s lidmi a vykořisťování pracovní síly, podpořit rovné příležitosti pro všechny pracovníky a nabídnout legální cestu pro ty, kteří zvažují migraci do Unie; v tomto ohledu vyzývá Komisi, aby regulovala agentury pro nábor pracovníků, případně prostřednictvím Evropského orgánu pro pracovní záležitosti;

25. domnívá se, že širší dialog o migraci, například prostřednictvím pravidelných summitů mezi EU a řadou třetích zemí, by mohl usnadnit naplňování potřeb trhů práce EU a rozvoj vyvážených partnerství, včetně partnerství z podnětu podniků a občanské společnosti, která mohou pomoci se připravit na integraci státních příslušníků třetích zemí do trhu práce v cílové zemi a mohou posílit udržitelný přenos získaných dovedností mezi zeměmi původu a cílovými zeměmi; zdůrazňuje, že inspiraci lze najít ve stávajících dohodách o rozvoji partnerství talentů založených na dovednostech, které umožňují cílové zemi přímo se podílet na formování dovedností státních příslušníků třetích zemí, kteří by mohli mít zájem o migraci do EU, mimo jiné zřízením vzdělávacích zařízení a programů pro třetí země, a řeší potřebu transparentnosti partnerství se třetími zeměmi, a to i prostřednictvím nutnosti zapojit sociální partnery;

26. zdůrazňuje významnou úlohu remitencí a přínosů bezpečné, legální a řízené migrace pro vysílající i přijímající země; podporuje úsilí o řešení problému „úniku mozků“ a „získávání mozků“ dalším rozvojem nástrojů, které umožňují cirkulační migraci; vyzývá v této souvislosti Komisi, aby analyzovala výhody a nevýhody stávajících modelů používaných v jiných zemích, jako je bodový systém a modely založené na vyjádření zájmu; v zájmu usnadnění cirkulační migrace doporučuje zavést upřednostňovanou mobilitu a přístup k obnovitelným povolením, právo na opětovný vstup a prodloužení povolené doby nepřítomnosti státních příslušníků třetích zemí, aby se mohli vrátit do svých domovských zemí;

Další vývoj legislativního rámce EU

27. připomíná, že EU v celosvětové soutěži o talenty zaostává; konstatuje, že jediným návrhem týkajícím se legální migrace pracovních sil, který předložila předchozí Komise, byla revize směrnice o modré kartě; nadále usiluje o smysluplnou a rozsáhlou revizi směrnice o modré kartě s cílem přinést přidanou hodnotu, pokud jde o harmonizaci, uznávání dovedností, zjednodušení postupů a lepší mobilitu v rámci EU;

28. zdůrazňuje potřebu strukturovaného dialogu a konzultací se zúčastněnými stranami, včetně příslušných organizací občanské společnosti, sociálních partnerů a sítí diaspor, samotných pracovníků ze třetích zemí a místních orgánů a mezinárodních organizací (zejména IOM, MOP a OECD), při zvažování budoucího vývoje legislativního rámce EU;

29. je toho názoru, že politika EU a vnitrostátní politiky v oblasti legální migrace by se měly zaměřit na řešení nedostatku pracovních sil a dovedností na trhu práce; za tímto účelem vyzývá Komisi, aby analyzovala neefektivnost testů trhu práce a systémů migrace pracovní síly, které neodpovídají skutečným potřebám trhu práce; doporučuje, aby Unie upravila svůj legislativní rámec tak, aby se více zaměřoval na státní příslušníky třetích zemí, kteří hledají zaměstnání vyžadující nízkou či střední kvalifikaci ([17]);

([17]) Viz např. Evropská migrační síť: „*Determining labour shortages and the need for labour migration from third countries in the EU*“ (Určení nedostatku pracovních sil a potřeba migrace pracovních sil ze třetích zemí do EU), Evropská komise, Brusel, 2015.

30. v této souvislosti konstatuje, že státní příslušníci třetích zemí jsou často zaměstnáváni v odvětví péče o domácnost a domácích pečovatelských služeb ([18]); konstatuje, že jde o odvětví, v němž tvoří většinu zaměstnanců ženy; vyzývá EU a její členské státy, aby ratifikovaly úmluvu MOP č. 189 o pracovnících v domácnosti a zajistily plné uplatňování norem týkajících se zaměstnání; dále vyzývá Komisi, aby zvážila legislativní opatření v této oblasti;

31. vyzývá Komisi, aby vypracovala systém platný v celé EU, který by přilákal a usnadnil přeshraniční činnosti samostatně výdělečně činných osob, podnikatelů a začínajících podniků – s cílem posílit inovace – jakož i mladších státních příslušníků třetích zemí bez formální kvalifikace, například prostřednictvím víz pro uchazeče o zaměstnání a víz pro účely odborné přípravy, s přihlédnutím ke službám platformy Europass v souladu s rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/646 ([19]);

32. uznává, že odvětvové směrnice nejsou všelékem na řešení potřeb trhu práce EU ani problému migrace obecněji, přičemž bere na vědomí, že většina členských států má vnitrostátní programy na přilákání pracovních migrantů; je přesvědčen, že ve střednědobém horizontu musí EU opustit odvětvový přístup a přijmout souhrnnou právní úpravu přistěhovalectví, která stanoví pravidla pro vstup a pobyt všech státních příslušníků třetích zemí, kteří na území Unie hledají zaměstnání, a sladí práva, která požívají státní příslušníci třetích zemí a jejich rodiny;

33. poukazuje na to, že by takový zastřešující legislativní nástroj řešil problém současné směsice postupů, odstranil rozdílné požadavky stanovené v jednotlivých členských státech a zajistil by potřebné zjednodušení a harmonizaci pravidel, aniž by došlo k diskriminaci jakéhokoli odvětví zaměstnanosti nebo kategorie zaměstnanců; dále se domnívá, že by takový nástroj usnadnil spolupráci mezi členskými státy a mezi EU a třetími zeměmi;

o

o o

34. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.

([18]) Viz také: EPRS, *The cost of non-Europe in the area of legal migration* (Náklady vyplývající z neexistence společného evropského postupu v oblasti legální migrace), Evropský parlament, Brusel, 2019, s. 21–22.

([19]) Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/646 ze dne 18. dubna 2018 o společném rámci pro poskytování lepších služeb v oblasti dovedností a kvalifikací (Europass) (Úř. věst. L 112, 2.5.2018, s. 42).